

RED DE ZORG

VvAA plaatst grote vraagtekens bij een nieuw wetsvoorstel van minister Edith Schippers van VWS dat de macht van zorgverzekeraars te veel zou vergroten en bovendien de vrije artskeuze zou ondermijnen. Dat zegt Herman van Hemsbergen, voorzitter van de VvAA-hoofddirectie. VvAA steunt daarom de grote manifestatie op 12 september tegen het zorgbeleid van dit kabinet, die wordt georganiseerd door vakbond FNV.

'Hè!?', denkt u nu wellicht. 'Die vrije artskeuze was vorig jaar toch gered toen de Eerste Kamer tegen aanpassing van artikel 13 stemde?' Dat valt nog te bezien, zegt Van Hemsbergen. Hij doelt op de Wet herpositionering taken Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) en deregulering, die nog in ontwerp is. De minister hoopt het definitieve wetsvoorstel eind dit jaar aan de Tweede Kamer te kunnen sturen.

De wet voorziet onder meer in een wijziging van het 'macrobeheersinstrument' (mbi). De minister kan die regel inzetten als het macro zorgbudget voor een bepaalde sector wordt overschreden. Het doel van de wijziging volgens de minister: ervoor zorgen dat meer zorgaanbieders een contract sluiten met de verzekeraar. Want alleen met een contract kunnen doelmatigheid en kwaliteit van de zorg gegarandeerd worden. De minister wil dit bereiken door het werken met een contract aantrekkelijker te maken.

Te veel volume draaien

Het mbi bestaat ook nu al. Het voorziet de minister in de mogelijkheid om het teveel aan zorg betaalde bedrag terug te halen bij de zorgaanbieders. Zij worden dan allemaal voor hetzelfde percentage aangeslagen, ongeacht of ze een contract hebben en of ze binnen de gemaakte volumeafspraken zijn gebleven. "Het kan daardoor voor een individuele zorgaanbieder lucratief zijn om juist zonder

Na een massale tegenbeweging vorig jaar bleef de vrije artskeuze bewaard. Maar het lijkt alsof minister Schippers met een nieuwe wet toch probeert deze keuze in te perken. Mede daarom wacht haar op 12 september opnieuw een breed protest.

contract te veel volume te draaien om een buffer te hebben", schrijft Schippers in het wetsvoorstel.

Als het aan de minister ligt, komt aan die praktijk straks een einde. Concreet stelt de minister voor om zorgaanbieders met een contract deels vrij te stellen van het macrobeheersinstrument. Een eventuele overschrijding komt dan voornamelijk voor rekening van zorgaanbieders zonder contract. Ze wil op die manier de verschillen tussen de zorgaanbieders met en zonder contract vergroten. "Zo wordt voor zorgaanbieders een prikkel ingebouwd om con-

vang ervan. Schippers bewerkstelligt zo alsnog dat de verzekeraar alles bepaalt."

Het stoort Van Hemsbergen ook dat de minister zo iets belangrijks regelt via een 'undercoverwet'. "Er is dus niet een wet die zegt: we gaan op deze manier de vrije artskeuze beperken. Nee, er is een wet en in een paragraaf wordt de vrije artskeuze naar de knoppen geholpen voor mensen met een naturopolis."

Geen keuze

Het ministerie van VWS neemt nadrukkelijk afstand van de suggestie dat het wetsvoorstel de keuzevrijheid van patiënten aantast. "Het gaat in het wetsontwerp alleen om de relatie tussen zorgverzekeraar en aanbieder", zegt woordvoerder Ole Heil.

Toch denkt ook directeur Bart Combée van de Consumentenbond dat de vrije artskeuze hiermee wordt ondermijnd. Dit komt voornamelijk door de manier waarop de eigen bijdrage wordt vastgesteld die patiënten moeten betalen voor niet-gecontracteerde zorg. Verzekeraars mogen dit nu zelf bepalen. "Formeel zijn patiënten dan vrij om voor die zorg te kiezen, maar materieel hebben ze die keuze niet. Ze kunnen het niet betalen."

De Consumentenbond pleit er daarom voor dat de politiek bepaalt welk percentage patiënten moet bijbetalen voor niet-verzekerde zorg. Dan weten verzekeren vooraf waar ze aan toe zijn. Daarnaast moeten patiënten meer rechten krijgen. "Als ze een meningsverschil hebben met de verzekeraar, moeten zij gelijk krijgen", zegt Combée. "Het is hun lijf en hun behandeling."

Hoewel de Consumentenbond de manifestatie een 'interessant initiatief'

vindt, sluit de organisatie zich er niet bij aan. De bond heeft een eigen positie, zegt Combée. "Soms zijn we het met zorgaanbieders eens, soms met zorgverzekeraars." Hij merkt dat patiënten vaak geen enkel inzicht hebben in de kwaliteit en de kosten van zorg. Hij is daarom ook zeer kritisch op de zorgaanbieders, die veel te terughoudend zijn op het vlak van transparantie.

Precies op dit vlak is Combée enthousiast over de inspanningen van de verzekeraars. "Die spelen hier een positieve rol, doordat ze zelf met het verzamelen van kwaliteitsinformatie zijn begonnen en nu druk op aanbieders uitoefenen om met kwaliteitsinformatie te komen." Maar Van Hemsbergen heeft hier een ander beeld bij. "Tijdens het debat Het Roer Moet Om gaf Ab Klink toe dat verzekeraars niet in staat zijn de kwaliteit te beoordelen. Dus kopen ze alleen in op basis van prijs."

Dubbele bezuiniging

Ondertussen hopen de demonstratiepartners op een grote opkomst, zegt bestuurslid Gijs van Dijk van FNV. De vakbond plant de manifestatie al maanden. Aanleiding is de 'dubbele bezuiniging' in de care: langer thuis wonen gecombineerd met een korting op de thuiszorg. Dat het protest nu verbreed wordt naar de cure, verwelkomt hij. "Schippers en Van Rijn zijn te ambitieus geweest en hebben alles er in te hoog tempo door willen duwen om aan de bezuinigings-eisen te voldoen. Politiek gaan de feiten nu gewoon het beleid tegenspreken. Hopelijk komen er ook veel artsen."

Demonstratie Red de Zorg, 12 september, start 12.00 uur, Damrak, Amsterdam, fnv.nl

De macht van zorgverzekeraars wordt nog verder vergroot, stelt Van Hemsbergen van VvAA

tracten met zorgverzekeraars te sluiten, waardoor betere afspraken over kosten en kwaliteit kunnen worden gemaakt, in het belang van patiënt en premiebetaler", schrijft de minister.

Hiermee wordt de macht van verzekeraars nog verder vergroot, stelt Van Hemsbergen van VvAA. "Want kunnen zorgaanbieders straks het contract van de verzekeraar nog weigeren als ze het over de voorwaarden niet eens worden? Ze riskeren een enorme naheffing, zonder dat zij invloed hebben op de om-

